

Faktiliht

- 2013. aasta maist 2014. aasta aprillini toimusid üle Eesti kolme ameti ühiskontrollid. Ühiskontrollid jätkuvad.
- 2014. aasta märtsist liitus ühiskontrollidega politsei- ja piirivalveamet. See annab võimaluse tuvastata, kas auto on varastatud ja, kas identifitseerimiskleebis on võltsitud.
- Ametid on tuvastanud varjatud majandustegevuse.

Tarbijakaitseamet

- Kasutatud auto ostmisel tuleb arvestada, et see pole enam uus. Seega tarbija ei saa eeldada, et autol ei ilmne pärast ostu ühtegi viga, ja tegemist ei pruugi olla tootmisvigadega.
- Tarbijakaitseamet ja maanteeamet on tuvastanud kontrollitud 49 ettevõttes 178 auto puhul kokku 335 rikkumist (mõnel autol oli mitu rikkumist).

Peamised rikkumised:

- avariisus tuvastatud 28 korral (9%),
  - hodomeetrinäit ei vasta tegelikkusele 23 korral (7%),
  - ostjale jäetakse mulje, et müüja on juriidiline isik 40 korral (13%),
  - auto ei ole reklaamitud varustusega 61 korral (20%),
  - autol on tehnilised probleemid 35 korral (11%),
  - auto on osaliselt või täielikult üle värvitud 78 korral (25%),
  - hooldusraamatut ei olnud/ei näidatud/ei leitud 21 korral (7%),
  - päritoluriik ei vasta reklaamitule 5 korral (2%),
  - muud tarbijaõiguste rikkumised 20 korral (6%).
- Ühiskontrollide tulemusena on valminud kasutatud autode müüjatele juhend ja meelepea, mis on saadetud üle tuhandele müüjale (www.tarbijakaitseamet.ee/et/dokumendid-ettevotjale).
  - Selgelt eristuvad müüjad, kes täidavad seadusest tulenevad nõudeid (müügikohad on tähistatud, auto kohta on esitatud korrektne info jne).
  - Müüjad ei tähista oma tegevuskohta ärinime ja kauplemisajaga ning müügil on autod, millel puudub igasugune teave, sh registreerimisnumber. Sellistel juhtudel on tarbijakaitseameti sõnumiks tarbijatele: „Ära osta!“.

Maksu- ja tolliamet

- Eestis on registreeritud ca 1800 ettevõtet, mis tegutsevad sõidukite müügiga. Nendest näitab mingeidki aktiivse tegevuse märke ca 900 ettevõtet. Nendest omakorda 55 ettevõtet annavad ligi 80% kogu sektori Eesti käibest. 2013. a maksid nad kokku 9,5 miljoni euro võrra rohkem käibemaksu kui 2012. aastal.
- 2013. novembrist 2014. märtsini on maksu- ja tolliamet analüüsinud ca 62 mln € väärtuses maale toodud sõiduaautosid ehk keskmiselt 500-600 sõiduautot kuus, kokku 2831 sõidukit.
- Kolme kuu töö tulemusel on täiendavalt tasutud 121 isiku poolt 326 540 eurot (siit on välja arvatud margiesindused).

- Käibemaksukohustuslaste registrist on kustutatud 34 isikut. Need 34 isikut töid perioodil 2013.a november kuni 2014.a jaanuar Eestisse vähemalt ühe 2009. aasta või uuema kasutatud sõiduki.
- Sõiduautodest, mille esmane omanik oli füüsiline isik, läks vahetult pärast registreerimist ettevõtete arvele ca 7%.
- Füüsilisest isikutest autokauplejate kontrollimine – aasta alguses edastati meeldetuletus ca 300 füüsilisele isikule, kelle osas viib MTA läbi järelkontrolli. Iga isik oli esitanud maanteeametile registreerimiseelseks ülevaatuks 5 või rohkem sõidukit.
- **Kadaka autoturul** tegutseb kokku 47 äriühingut, neist perioodil 01.2013-02.2014:
  - 25 ettevõtet ei ole käibemaksukohustuslased (varjatud käive?), 8 ettevõtet näitab käibemaksu enamaksu (küsisid riigilt tagasi ca 270 000 eurot);
  - 17 tasuvad kokku 5,65 mln eurot, neist 5 isiku pealt tuleb 96% käibemaksust.
- **Raadi autoturul** tegutseb kokku 18 äriühingut, neist perioodil 01.2013-02.2014:
  - 3 ei ole käibemaksukohustuslased, 4 ettevõtet näitab käibemaksu enamaksu (küsisid riigilt tagasi kokku ca 13 800 eurot);
  - 11 tasusid kokku 39 624 eurot ehk üks ettevõtte tasus kuus käibemaksu keskmiselt 3600 eurot;
  - 2014. aastal on tasunud kokku 0 eurot käibemaksu, samal ajal küsinud riigilt tagasi 3050 eurot enamaksust käibemaksu.

Maanteeamet:

- 2012. aasta esimeses kvartalis võeti Eesti liiklusregistris esmaselt arvele 19 848 sõiduauto (millest 44% olid uued) , 2013. aastal 22 584 (millest 43% olid uued) ja 2014. aastal 23 367 (millest 46% olid uued).
- Eesti liiklusregistrisse esmakordselt arvele võetud sõiduauto on üsna eakas: 2012. aasta I kvartalis oli keskmine vanus 9, 2013. aastal 8 ja 2014. aastal 9 aastat.
- Kõige rohkem tuuakse kasutatud autosid Saksamaalt, järgnevad Itaalia, Prantsusmaa ja Soome.
- Võrreldes viimase aasta I kvartali esmaseid registreerimisi näitab statistika vähenemist, samas on suurenenud järelturul toimunud tehingute arv.
- Maanteeamet käivitas jaanuari lõpus uue e-teeninduse keskkonna (eteenindus.mnt.ee) , kus on võimalik liiklusregistri bürood küllastamata vormistada Eesti registris oleva sõiduki omanikuvahetuse ja registrist ajutise kustutamise toimingut. E-teenindusest on kahe ja poole kuuga 74 000 unikaalset külastajat.
- E-teeninduses toimingute vormistamine on turvaline ja soodne, sest
  - toimingut saab vormistada ID-kaardiga digiallkirjastades,
  - toimub andmete automaatkontroll,
  - riigilõiv on 20% soodsam,
  - registreerimistunnistus on võimalik postiga koju tellida ja
  - hoiab kokku aega.
- E-teeninduses on vormistatud kahe ja poole kuuga 2 300 sõiduki ajutist kustutamist ja 1 200 omanikuvahetust, millest 56% juhul tellitakse registreerimistunnistus postiga.
- Maanteeameti e-teeninduses saab kontrollida registreerimismärgi ja VIN-koodi alusel registris oleva sõiduki tehnilisi ja ajaloo andmeid.